

Arbeidsmarkt 2025

Yves Lambrix

Directeur Belangenbehartiging

Voka-KvK Vlaams-Brabant

Inhoud

1. Foto
2. Politieke tijdlijn federale regering
3. Voor zomer : Programmawet
 Zomerakkoord
4. Na zomer : Hervorming personenbelasting
 Hervorming pensioenen vervolledigen
 ‘Terug naar Werk’
5. Hervormingen Vlaamse regering

Foto arbeidsmarkt : grote veranderingen in 2025

01

Krappe arbeidsmarkt

- ▶ Vergrijzing
- ▶ Digitalisering

02

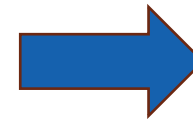
Jongere generaties

- ▶ Meer flexibiliteit + veranderende verwachtingen
- ▶ Duurzaamheidsbewustzijn

03

Werkgelegenheidsgraad 20-64-jarigen (Q1 2025)

- ▶ België 72,6 % (4.921.000 werkenden)
- ▶ Vl. 78,2 % / Wall. 66,8 % / Bxl 63,8 %
- ▶ M 76,5 % / V 68,7 %

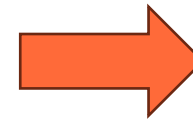

**Federale regering
wil naar 80 % in 2029**

04

Werkloosheidsgraad 15-64-jarigen (Q1 2025)

- ▶ België 6,2 % (335.000 werkzoekenden)
- ▶ Vl. 4,2 % / Wall. 7,5 % / Bxl 14,2 %
- ▶ M 6,9 % / V 5,4 %

Aandachtspunten

Groeiende kloof M-V (↑M)
Jeugdwerkloosheid (↓ 16,6%)
Laaggeschoolden (↑ 16,8%)

Politieke tijdlijn

Voorjaar 2025

Loonnorm
Paasakkoord

Juli 2025

Programmawet
Zomerakkoord

Na de zomer

Hervorming personenbelasting
Hervorming pensioenen
‘Terug naar Werk’

LOONNORM

Doel: bedrijven concurrentieel houden

Loonnormwet (1996) bepaalt hoeveel **loonkosten** in de privésector mogen stijgen t.o.v. buurlanden, bovenop index en barema's.

Centrale Raad voor het Bedrijfsleven maakt elke twee jaar rapport.

- ▶ Loonhandicap 2024 = 1 % (tegenover 2023: 2,7%).
- ▶ CRB = 0 % marge (uitgez. promotie/CAO-winstpremie).
- ▶ Najaar: sociale partners starten IPA-onderhandelingen.
- ▶ Als overleg mislukt, beslist federale regering.

Federale regering behoudt automatische loonindexering, maar ...

- ▶ Werknemers: van gemiddelde gezondheidsindex van 4 maanden naar 12 maanden.
= 0,5 % tot 0,6 % minder indexering.
= verlies van € 20 netto/maand op brutoloon van € 4.300/maand.
= op langere termijn wordt dit verschil bijna volledig afgevlakt.
- ▶ Ambtenaren: automatische indexering blijft, maar beperkt tot één keer per jaar (in januari).
= lagere loonstijgingen

WERKLOOSHEIDSUITKERINGEN

Doel: activering van werkzoekenden door beperking in de tijd, tot maximaal 2 jaar

- ▶ **Start: 1 januari 2026, gefaseerd:**
 - 1 januari 2026: werklozen die langer dan 20 jaar werkloos zijn.
 - 1 maart: wie tussen de 8 en 20 jaar werkloos is.
 - 1 april: alle werklozen die langer dan 2 jaar werkloos zijn.
- ▶ **Bedrag:** hoger in het begin, maar na de eerste periode daalt het bedrag sneller, met drastische degressiviteit vanaf tweede jaar.
- ▶ **Uitzonderingen en overgangsmaatregelen:** werkzoekenden die voor 1 januari 2026 met opleiding in knelpuntberoep zijn gestart (sociale correcties 55-plussers, mantelzorgers... = nog uit te werken).
- ▶ **Verwachte impact & financiën:** 2 miljard € besparing vanaf 2026.
- ▶ **Jaarlijkse compensatie voor OCMW's:**
 - Min. € 300 miljoen vanaf 2026, oplopend tot € 343 miljoen in 2029.
 - Extra bijdragen per leefloondossier.
 - Stimulansen voor prestaties duurzame tewerkstelling.

MAALTIJDCHEQUES

Doel: verhoging van de koopkracht

= **extralegaal voordeel** als onderdeel van **verloning** van € 8 / werkdag, vrij van sociale bedragen en belastingen.

Regeerakkoord: maximale bedrag per cheque wordt in 2025 én 2026 verhoogd met **€2**.

Regeringsbeslissing:

- ▶ **Principesakkoord** maximale bedrag vanaf 1 januari 2026 **+ €2**.
- ▶ Bedragen worden vastgelegd tijdens onderhandelingen binnen **bedrijf of sector** (= zijn dus niet overal even hoog).
- ▶ **Werkgevers niet verplicht** om verhoging door te voeren, maar worden wel gestimuleerd om dat te doen = zonder extra loonkosten kunnen ze nettoloon van werknemers optrekken.
- ▶ Werkgevers mogen deel van waarde van maaltijdcheque van **belastingen aftrekken** (van € 2 naar € 4).
- ▶ Voka-KvK Vlaams-Brabant: **“Geen marge voor loonopslag”**.

ARBEIDSMARKT

Doel: moderniseren en flexibiliseren

- ▶ Systeem van **vrijwillige overuren** wordt uitgebreid naar 360 uur, waarvan 240 uur fiscaal wordt vrijgesteld. In horecasector wordt plafond verhoogd naar 450 uur, waarvan 360 uur belastingvrij kunnen gepresteerd worden.
- ▶ **Minimale wekelijkse arbeidsduur** wordt afgeschaft.
- ▶ Afschaffing van wettelijk **verbod op nachtarbeid** (20-6 uur).
- ▶ **Distributiesector en e-commerce**: enkel uren tussen 24 uur (i.p.v. 20 uur) en 5 uur (i.p.v. 6 uur) worden als nachtarbeid beschouwd en komen in aanmerking voor nachtpremie. Dit is enkel van toepassing op nieuwe aanwervingen.

Ontslag: maximale opzeggingstermijn (verbrekingvergoeding) wordt vanaf 2026 beperkt tot maximaal **52 weken** zodra de werknemer de anciënniteit van 17 jaar heeft bereikt:

- ▶ Enkel voor nieuwe arbeidsovereenkomsten.
- ▶ dus pas impact in 2043.

Annualisering: bepaalde periode in jaar meer of minder werken.

- ▶ voorwaarde: gemiddelde arbeidsduur op jaarbasis gehaald.
- ▶ voor te leggen aan sociale partners.

Herinvoering proefperiode: verkorte opzegtermijn van 7 dagen tijdens eerste zes maanden tewerkstelling.

- ▶ voor te leggen aan sociale partners.

Uitbreiding flexijobs: naar alle sectoren.

Ziektebogen: inperking zonder medisch attest van 3 naar 2 dagen.

LOONFISCALITEIT

Doel: gemiddeld € 100 / maand netto meer tegen 2029

- ▶ **Belastingvrije som** stijgt van € 10.910 naar € 15.300.
- ▶ Bijzondere bijdrage aan de sociale zekerheid (**BBSZ**) wordt verlaagd.
- ▶ **Werkbonus** voor laagste inkomens wordt versterkt.
- ▶ **Fiscale toeslag** eerste kind ten laste wordt verhoogd van € 1.980 naar € 2.650 in 2029. Op langere termijn evolueert fiscale toeslag naar zelfde bedrag per kind.
- ▶ **Gepensioneerden** die bijverdienen worden belast aan vast tarief van 33 % (i.p.v. progressief tarief tot 50 %).

PENSIOENEN

Doel: mensen langer aan het werk houden via bonus-malussysteem

- ▶ Wie **vóór de wettelijke pensioenleeftijd** van 66 (later 67) met pensioen gaat, krijgt een **malus in de pensioenberekening**: onmiddellijk 2 %, vanaf 2030 4 %, vanaf 2035 5 % per jaar vervroegd. Om de malus te vermijden moet je binnen je loopbaan van 42 jaar minstens 35 jaar (halftijds) effectief gewerkt hebben en 7.020 effectieve werkdagen kunnen aantonen.
- ▶ Wie **langer werkt dan de standaardleeftijd**, krijgt een **pensioenbonus**: dezelfde percentages (2 % → 4 % → 5 %) op de pensioenuitkering.
- ▶ De stelsels voor **werknemers, zelfstandigen en ambtenaren** worden gelijkgetrokken. Idem voor de pensioenberekening (niet laatste 10 loopbaanjaren maar 45 loopbaanjaren).
- ▶ **Specifieke bevolkingsgroepen** zoals militaire personeelsleden en spoorwegpersoneel (SNCB/NMBS) verliezen geleidelijk hun uitzonderingen: hun pensioenleeftijd (55-56 jaar) wordt geleidelijk opgetrokken.
- ▶ **Gelijkgestelde periode** (ziekte, invaliditeit, tijdelijke werkloosheid, moederschapsrust, ouderschapsverlof, ...) blijven gewoon meetellen voor de pensioenberekening.

TERUG NAAR WERK

Doel: re-integratie van werknemers die langdurig ziek zijn of arbeidsongeschikt via de versterking van Terug-naar-Werk-trajecten (werkgever, werknemer, mutualiteit en arts).

- ▶ Sinds 1 april 2024 moeten werkgevers die ontslaan wegens medische overmacht € 1.800 betalen aan **Terug-naar-Werk-fonds** bij het RIZIV. Ontslagen werknemer krijgt voucher.
- ▶ Tot begin 2025 **amper gebruikt**: nog geen 20 vouchers uitgereikt, ondanks € 4,5 mio in het fonds.
- ▶ April 2025 fonds verruimd naar **500.000 langdurig zieken**.
- ▶ VDAB moet jaarlijks minstens **12.000 trajecten** aanbieden, met een ambitie tot 20.000 trajecten tegen 2029.
- ▶ Procedure **medische overmacht** kan al bij 6 maanden werkonbekwaamheid worden ingezet (i.p.v 9 maanden).

- ▶ **Progressieve werkhervatting** wordt vereenvoudigd: akkoord met de behandelend arts volstaat, het hoeft niet meer via de adviserend arts van de mutualiteit.
- ▶ **Verplichte inschrijving bij VDAB** voor arbeidsongeschikten waarvan de arts verwacht dat re-integratie mogelijk is, wordt verengd.
- ▶ **Administratieve en fiscale belemmeringen** bij gedeeltelijke werkhervatting worden versoepeld + combinatie uitkering + arbeid wordt voorspelbaarder.

Hervormingen arbeidsmarkt Vlaamse regering

Hervorming VDAB

Activering naar 80 %

Opleidingen

Werkbaar Werk

Internationale mobiliteit

Financiële & kaderhervormingen

Bevoegdheden:

- Arbeidsmarktbeleid
- Arbeidsbemiddeling
- Opleidingen
- Activering (hoe maar niet onder welke arbeidsvoorwaarden)

1. VDAB: hervorming en afslanking

- ▶ **Focus op kerntaken**: bemiddeling, matching, databeheer, activeringsregie en controle/sanctionering werkzoekenden.
- ▶ **Beroepsopleidingen en loopbaanbegeleiding** zoveel mogelijk naar private of semi-publieke actoren.
- ▶ Minder managers, **meer bemiddelaars**.

2. Activering van niet-actieven en werklozen

- ▶ **Verplicht traject vanaf dag 1 voor kwetsbare groepen** (leefloners, langdurig zieken, jongeren en migranten), met opleidingen Nederlands of knelpuntopleidingen.
- ▶ Langdurig zieken krijgen **individuele trajectbegeleiding**.
- ▶ **Werkzoekenden strenger en doelgerichter begeleiden**. Werkonwilligen riskeren sneller sancties (uitkering kan worden geschorst na 2 keer weigering, met langere straffen (4 tot 52 weken) tot volledige stopzetting bij recidive.

3. Opleiding, zij-instromers & werkbaar werk

- ▶ **Opleidingen** worden sterk gestimuleerd (Opleidingsverlof).
- ▶ Hervorming **IBO, duaal leren en werkpleklernen**.
- ▶ Meer ruimte voor **zij-instromers**, o.a. in knelpuntsectoren.
- ▶ **Combi werk & privé** via maatregelen rond kinderopvang, dienstencheques en werkbaar werk.
- ▶ **Jobcoaches** in sectorconvenanten voor inclusieve werkvloeren.
- ▶ **Begeleiding bij ontslagen in de industrie**: bij herstructureringen en faillissementen uitbreiding sociale interventieteams VDAB voor outplacement.

4. Diversiteit, discriminatie en internationale mobiliteit

- ▶ Sectororganisaties: **actieplannen** tegen discriminatie.
- ▶ Veroordelingen kunnen leiden tot **uitsluiting van subsidies**.

5. Beperken van arbeidsmigratie (buiten-EU)

- ▶ **Knelpuntberoepen** voor niet-EU-migranten gereduceerd van 29 naar 18 (truckers, slagers, ...).
- ▶ **30 extra inspecteurs**.
- ▶ Hooggeschoolden: verkorte **single permit** (9-10 weken).
- ▶ Wachtijd voor **gelijkstelling buitenlandse diploma's** (o.a. voor artsen) verkorten naar minder dan 7 maanden.

6. Financiële en kaderhervormingen

- ▶ **Jobbonus € 700 / jaar** voor lage inkomens wordt afgeschaft als federaal niet voldoende lasten verlaagt.
- ▶ **Besparingen op arbeidsmarktsubsidies en loonlasten:**
 - Bestrijding van € 46 mio achterhaalde subsidies vanaf 2025.
 - Versnelling uitdoofschema doelgroepenkortingen (o.a. 62+)
 - Loopbaancheques worden gehalveerd en beperkt tot 1.000 per maand (3.782 in januari 2025).

Dank

**VO
Ka** | **Kamer van
Koophandel**
Vlaams-
Brabant

